

Oponentský posudek bakalářské práce Kateřiny Záhorské  
*Signální psi – kompenzační pomůcka pro neslyšící?*

Kateřina Záhorská se ve své bakalářské práci zabývá tématem velmi zajímavým, podnětným, společensky aktuálním a dosud v českém prostředí odborně nezpracovaným. Soudíc dle zadání cílem práce bylo v opoře o prostudovanou literaturu shrnout základní poznatky a informace o problematice signálních psů (zaměřit se zvláště na užívanou terminologii, na výcvik signálních psů, na jejich legislativní ukotvení a způsob financování), provést výzkum ve třech českých organizacích zabývajících se výcvikem asistenčních/signálních psů pro neslyšící a porovnat situaci v České republice se situací v zahraničí. Všechny zmíněné okruhy jsou v bakalářské práci probírány či řešeny, nad rámec zadání navíc diplomantka podnikla šetření mezi sedmnácti osobami s postižením sluchu, které jsou majiteli psa (bez speciálního výcviku). Je také zřejmé, že diplomantka plnění bakalářského úkolu věnovala mnoho času, a je sympatické, s jakým nadšením zadaný úkol zpracovává.

O to více mě mrzí, musím-li konstatovat, že po obsahové a též formální stránce se jedná o práci značně nevyzrálou, která nevyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. Z nedostatků, které se v posuzované práci vyskytují a které překračují hranici akceptovatelnosti – jak svou závažností, tak svým počtem – níže uvádím pouze několik ilustračních příkladů:

- obsahově nepromyšlené formulace, srov. např. na s. 12–14 zmatené a spíše zamlžující pasáže pojednávající o užívané terminologii nebo formulace jako “Díky získaným datům z dotazníkového šetření si již mohu odpovědět na stanovené hypotézy 2 až 6.“ (s. 52);
- nekritický přístup k sebranému materiálu (např. na s. 15–16 je – bez jakékoli obsahové analýzy – uveden pouze výčet českých médií, včetně bulvárních, které obsahovaly příspěvky „k tématu signálních psů“, např. „Na TV BLESK bylo dne 2. 2. 2014 publikováno video s názvem *Signální pes pro neslyšící: Neuvěříte, co dokáže!*, ve kterém je vidět signální pes Tazy.“, s. 16);
- vysvětlující pasáže, v nichž někdy chybí vysvětlení samotné podstaty (v daném případě alespoň stručný popis posunkových povelů): „Posunkové povely jsou povely, které se běžně používají ve sportovní kynologii a seznámit se s nimi můžete např. ve Zkušební řádu pro sportovní výcvik psů v České republice (*Zkušební řád pro sportovní výcvik psů v České republice*. CZ-pes.cz, 2001 – 2013). Při posunkovém povelu pro psa se nevyužívá hlasu, ale pouze posunku (*Kynologický slovník*. Stable.cz s.r.o.). Tyto posunky nemají vůbec žádnou spojitost se znaky z českého znakového jazyka a v žádném případě by s nimi neměly být zaměňovány.“ (s. 31);
- častý výskyt nesrozumitelných a neobratných formulací, jako např. „Terminologie v této oblasti je značně roztržštěná. K tomu přispívá i skutečnost, že osoby s hluchoslepotou relativně často trpí i tělesným postižením.“ (s. 14). Tyto formulace někdy navíc vyznívají nezáměrně komicky – srov. např. „Při fázi výcviku je již znám typ postižení budoucího majitele (setká se s ním tři měsíce po začátku výcviku)“, s. 31; „Pes byl prvním domestikovaným zvířetem na světě a od té doby [...] je člověku potravou“ (s. 12);
- nepřijatelné množství různých pravopisných chyb; např. v celé práci se užívá podoby *vodící pes*, spojení číslovky a značky % je velmi často psáno dohromady místo s mezerou; zvláště časté jsou interpunkční nedostatky, zejm. chybějící čárky na konci vložených vztahných vět, ale i jinde (do strany 35 jsem napočítala přes 40 chyb v interpunkci); dále autorka užívá chybných koncovek u substantiv

(„Neopomenutelnou skupinou klientů, kteří ve svém životě používají servisní psi [...]“; s. 14) apod.;

- řada překlepů a stylizačních problémů; srov. např. „Dotazník pro majitele signálních psů“ (s. 30); „Důležité je také to, že štěně by mělo pocházet z kvalitního chovu a vlastnit průkaz původu, čímž se např. eliminují možné budoucí zdravotní komplikace.“ (tamt.); „Respondenti se zmiňovali, jak je pes bez speciálního výcviku nápomocný v domácnosti, např. respondentovi (č. 2) v domácnosti oznámení zvuku domovního zvonku nebo venku, pokud slyší blízké se přijíždějící auto, respondentovi (č. 17) také pes bez speciálního výcviku oznamuje, že někdo zvoní na dveře.“ (s. 51), obdobně s. 46, 48, atd.;
- častý výskyt výrazů nenáležitých v odborném textu; např. *je úžasné, že...; letmo; v dobrém slova smyslu; rapidně větší informovanost*; úpravu by zasluhovala i řada dalších formulací, jako např. „Já ve své práci kopírůji terminologii [...]“ (s. 12);
- nestandardní a nejednotný způsob odkazování na použitou literaturu; srov. např. odkazy jako  
*Kynologický slovník. Stable.cz s.r.o.*  
Holendová, 2013 - Marešová, 2013 - Trmalová, 2011;  
*O nás. Pestrá společnost, 2009 – 2011;*  
*UČÍM SE S BELLOU LÉTAT. Petra Zelenková, 2009;*
- ze šesti položek odborné literatury uvedených v zadání se v práci objevuje pouze jedna;
- nekonzistentní zpracování *Seznamu použité literatury*, navíc se zahrnutím některých nevhodných položek jako „Emailová konzultace s Bc. Andreou Tvrdou ze dne 15. 1. 2014; Emailová konzultace s Bc. Andreou Tvrdou ze dne 17. 1. 2014; Emailová konzultace s Mgr. Kristinou Kratochvílovou ze dne 8. 2. 2014“.

Závěr: Podle mého názoru posuzovaná práce Kateřiny Záhorské *Signální psi – Kompenzační pomůcka pro neslyšící?* nesplňuje ani základní požadavky kladené na bakalářské práce na oboru Čeština v komunikaci neslyšících, a jako takovou ji nelze doporučit k obhajobě.

V Praze 13. června 2014

Klára Richterová